
Arkivsak-dok. 26/01265-1
Saksbehandler Torhild Kvinlaug

Saksgang

Møtedato

Kommunestyret

18.06.2026

42/26

Saksframlegg

Mulighetsstudie Tingvollen

Kommunedirektørens innstilling:

1. Kommunestyret legger til grunn at erfaringene fra samlokaliseringen på Gåseholmen skal inngå i vurderingen av fremtidige lokaliseringsløsninger.
2. Administrasjonen gis i oppdrag å igangsette en mulighetsstudie for framtidig utvikling av kommunale helse- og omsorgstjenester i Vanse, herunder vurdere hvilke kommunale helse- og omsorgstjenester som på sikt kan være aktuelle for samlokalisering i Tingvollen-området.
3. Mulighetsstudien skal belyse faglige, organisatoriske, arealmessige og økonomiske konsekvenser, herunder framtidige arealbehov, samhandlingsgevinster, tilgjengelighet, logistikk, parkeringsforhold og investeringsbehov. Mulighetsstudien skal legges frem for politisk behandling når det foreligger et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag. Arbeidet planlegges ferdigstilt innen sommeren 2027 og ses i sammenheng med arbeidet med ny helse- og omsorgsplan. Kommunedirektøren etablerer en administrativ arbeidsgruppe som ved behov knytter til seg relevante fagpersoner, tillitsvalgte og andre referansepersoner.

Vedlegg

Referat fra møte 04.06.2026 med tillitsvalgte for fastlegene

Saken kort fortalt

Kommunestyret har tidligere behandlet spørsmål knyttet til lokalisering av kommunalt legesenter og kommunal legevakt i Vanse. Samtidig står kommunen overfor betydelige utfordringer knyttet til demografisk utvikling, tilgang på arbeidskraft og behovet for bærekraftige helse- og omsorgstjenester i årene som kommer.

Administrasjonen vurderer at det foreløpig er for tidlig å trekke konklusjoner om framtidig permanent lokalisering av kommunale legetjenester. Samlokaliseringen på Gåseholmen har vært i drift over relativt kort tid, og det er behov for å høste mer erfaring før det tas stilling til eventuelle framtidige lokaliseringssløsninger.

Samtidig vurderes det som nødvendig å arbeide videre med framtidig utvikling av kommunale helse- og omsorgstjenester i Vanse. Det foreslås derfor å igangsette en mulighetsstudie som skal gi kommunen et bredere kunnskapsgrunnlag for framtidige prioriteringer og beslutninger.

Bakgrunn

Kommunestyret har tidligere behandlet spørsmål knyttet til lokalisering av kommunalt legesenter og kommunal legevakt i Vanse. Som ledd i arbeidet med å sikre stabile og robuste legetjenester ble Gåseholmen legesenter og Listalegene samlokalisert på Gåseholmen som kommunalt legesenter.

Formannskapet behandlet saken 28.01.2026 og la i sin innstilling vekt på at det viktigste er å sikre fastleger til innbyggerne i Farsund kommune. Formannskapet uttrykte samtidig ønske om at erfaringene fra samlokaliseringen på Gåseholmen skal danne grunnlag for videre vurderinger.

Administrasjonen har i perioden arbeidet målrettet med rekruttering og stabilisering av legetjenestene. Kommunen har over tid stått i en krevende fastlegesituasjon med flere ubesatte hjemler og omfattende bruk av vikarleger. Arbeidet med å etablere en mer stabil og bærekraftig legedekning pågår fortsatt.

Den kommunale driften ved legesenteret har først vært fullt operativ siden slutten av mars 2026. Det foreligger derfor foreløpig begrenset erfaring med dagens organisering, samhandling og drift.

Samtidig står kommunen overfor betydelige utfordringer knyttet til demografisk utvikling, tilgang på arbeidskraft og behovet for bærekraftige helse- og omsorgstjenester i årene som kommer.

Flere nasjonale utredninger og rapporter peker på behovet for langsiktig planlegging og kunnskapsbaserte prioriteringer i helse- og omsorgstjenestene. Helsepersonellkommisjonen (NOU 2023:4 Tid for handling) viser til at veksten i behovet for helse- og omsorgstjenester vil være betydelig større enn veksten i tilgjengelig arbeidskraft. Utvalget understreker at kommunene må planlegge framtidige tjenester med utgangspunkt i tilgjengelige ressurser, kompetanse og behov.

Riksrevisjonen har i flere undersøkelser pekt på betydningen av et godt kunnskapsgrunnlag for å kunne planlegge tjenestene, prioritere ressurser og sikre bærekraftige løsninger over tid. Mangelfull planlegging og utilstrekkelig kunnskap om framtidige behov kan medføre økt risiko for kapasitetsutfordringer, rekrutteringsproblemer og redusert kvalitet i tjenestene.

Farsund kommune har startet arbeidet med ny helse- og omsorgsplan. Planarbeidet skal gi kommunen et oppdatert kunnskapsgrunnlag om framtidige tjenestebehov, demografisk utvikling, bolig- og institusjonskapasitet, rekruttering, kompetansebehov og organisering av tjenestene. Dette arbeidet vil være et viktig grunnlag for framtidige prioriteringer og beslutninger innen helse- og omsorgssektoren.

Kommunen er samtidig i gang med planlegging av videre utvikling ved Listaheimen. Arbeidet omfatter blant annet framtidige institusjonsplasser og heldøgnsbemannede omsorgsboliger. Utviklingen ved Listaheimen vil være en sentral del av kommunens framtidige helse- og omsorgstilbud og må ses i sammenheng med øvrige vurderinger av arealbehov, organisering og samhandling mellom tjenestene i Vanse.

Arbeidet med ny helse- og omsorgsplan og en mulighetsstudie vil pågå parallelt. Helse- og omsorgsplanen skal gi kommunen et oppdatert kunnskapsgrunnlag om framtidige behov og prioriteringer, mens mulighetsstudien skal belyse hvordan framtidige areal- og lokaliseringsbehov kan understøtte disse. Administrasjonen legger til grunn at arbeidet samordnes, med sikte på ferdigstillelse av mulighetsstudien innen sommeren 2027.

Administrasjonen vurderer at det er behov for å se framtidig utvikling av kommunens helse- og omsorgstjenester i Vanse i et bredere perspektiv enn legetjenestene alene. Utviklingen ved Listaheimen, framtidige behov for helse- og omsorgstjenester, rekrutteringsutfordringer og framtidige arealbehov tilsier at kommunen bør arbeide mer helhetlig med framtidig organisering og lokalisering av tjenestene. Det anbefales derfor å igangsette en mulighetsstudie som skal gi kommunen et bredere kunnskapsgrunnlag for framtidige prioriteringer og beslutninger.

Som del av saksgrunnlaget følger også referat fra dialogmøte med legene om framtidig lokalisering av legetjenestene. Legenes innspill vil inngå som en del av kunnskapsgrunnlaget i det videre arbeidet.

Vurdering

Administrasjonen vurderer at hovedfokuset på kort sikt fortsatt må være å sikre stabile og robuste legetjenester for innbyggerne i Farsund kommune.

Kommunal drift av legesenteret og samlokaliseringen på Gåseholmen har vært etablert over relativt kort tid. Det er derfor behov for å høste erfaringer over en lengre periode før det trekkes konklusjoner om hvilke effekter dagens organisering har på blant annet rekruttering, arbeidsmiljø, samhandling, drift, økonomi og pasienttilfredshet.

I dagens situasjon er det viktig å skape forutsigbarhet og arbeidsro rundt utviklingen av legetjenestene. Fastleger er en knapp ressurs nasjonalt, og kommunen er avhengig av å fremstå som en attraktiv arbeidsgiver og samarbeidspartner i arbeidet med videre rekruttering og stabilisering av tjenestene. Samtidig vurderer administrasjonen at det er naturlig å arbeide videre med framtidig utvikling av kommunale helse- og omsorgstjenester i Vanse.

Dagens lokaler på Gåseholmen er i stor grad fullt utnyttet. Samlokaliseringen på Gåseholmen har bidratt til et større og mer samlet fagmiljø, men gir samtidig begrensede muligheter for framtidig utvidelse dersom behovet for arealer eller tilknyttede tjenester skulle øke over tid. Forhold som arealkapasitet, parkering, logistikk og samhandling mellom tjenester vil derfor være naturlige temaer i et langsiktig utviklingsperspektiv.

Kommunen står samtidig foran betydelige demografiske endringer og et økende behov for helse- og omsorgstjenester. Utbyggingen ved Listaheimen vil være en viktig del av kommunens framtidige tjenestestruktur. Administrasjonen vurderer derfor at framtidige vurderinger av lokalisering og arealbehov bør ses i sammenheng med den samlede utviklingen av helse- og omsorgstjenestene. Administrasjonen vurderer at en mulighetsstudie vil være et viktig supplement til arbeidet med ny helse- og omsorgsplan. Mens helse- og omsorgsplanen skal beskrive framtidige behov, prioriteringer og utviklingsretning for tjenestene, skal mulighetsstudien belyse hvordan framtidige areal- og lokaliseringsbehov kan understøtte disse prioriteringene.

Administrasjonen vurderer at det er hensiktsmessig å gjennomføre arbeidet med mulighetsstudien parallelt med ny helse- og omsorgsplan. Dette vil sikre at framtidige vurderinger av lokalisering og arealbehov bygger på samme kunnskapsgrunnlag som de overordnede prioriteringene for helse- og omsorgstjenestene. Det legges til grunn at mulighetsstudien ferdigstilles innen sommeren 2027.

Administrasjonen vurderer derfor at eventuelle beslutninger om framtidige lokaliseringstiltak bør avvendes inntil kommunen har høstet erfaringer fra dagens samlokalisering og fått etablert et oppdatert kunnskapsgrunnlag gjennom arbeidet med ny helse- og omsorgsplan.

Formålet med en mulighetsstudie er ikke å konkludere med en bestemt lokaliseringstiltak, men å fremskaffe et bredere kunnskapsgrunnlag for framtidige beslutninger. Mulighetsstudien bør derfor omfatte vurderinger av framtidige tjenestebehov, arealbehov, samhandlingsmuligheter, rekruttering, arbeidsmiljø, tilgjengelighet for innbyggere, parkeringskapasitet, logistikk og økonomiske konsekvenser. En slik utredning bør ikke begrenses til legetjenestene alene, men omfatte et bredere perspektiv på hvilke kommunale helse- og omsorgstjenester som kan ha nytte av samlokalisering, felles arealer eller tettere faglig samarbeid.

Administrasjonen vurderer at eventuelle framtidige beslutninger om lokalisering bør bygge på et bredt kunnskapsgrunnlag, hvor erfaringene fra dagens samlokalisering på Gåseholmen og innspillene fra legene inngår som sentrale deler av vurderingen.

Økonomiske konsekvenser

Igangsetting av mulighetsstudien vil i første fase kunne gjennomføres innenfor eksisterende administrative rammer.

Dersom arbeidet avdekker behov for ekstern bistand, skisser, konseptutvikling eller andre utredninger som medfører kostnader utover ordinær drift, vil dette bli lagt fram for politisk behandling i egen sak før arbeidet igangsettes.

Eventuelle økonomiske konsekvenser knyttet til framtidige investeringer eller tiltak vil bli lagt fram i egne saker dersom dette blir aktuelt.

Konsekvenser for barn og unge

Saken har ingen direkte konsekvenser for barn og unge. På lengre sikt vil et godt kunnskapsgrunnlag for utvikling av kommunens helse- og omsorgstjenester bidra til bærekraftige tjenester også for framtidige generasjoner.

Konsekvenser for klima og miljø

Saken har ingen direkte konsekvenser for klima og miljø. Eventuelle klima- og miljøkonsekvenser knyttet til framtidige investeringer eller lokaliseringstiltak vil bli vurdert i senere saker dersom dette blir aktuelt.

Konsekvenser for folkehelse

Tilgang til stabile og robuste helse- og omsorgstjenester er en viktig forutsetning for god folkehelse. Et godt kunnskapsgrunnlag for framtidige prioriteringer, organisering og lokalisering av tjenestene vil kunne bidra til tilgjengelige, bærekraftige og framtidsrettede tjenester for innbyggerne i kommunen.

Konklusjon

Administrasjonen vurderer at det foreløpig er for tidlig å trekke konklusjoner om framtidig permanent lokalisering av kommunale legetjenester. Kommunal drift ved Gåseholmen har vært fullt operativ i relativt kort tid, og det er behov for å høste mer erfaring med dagens organisering før det tas stilling til eventuelle framtidige lokaliseringstiltak.

Samtidig vurderes det som viktig å igangsette en mulighetsstudie for framtidig utvikling av kommunale helse- og omsorgstjenester i Vanse. Arbeidet må ses i sammenheng med den planlagte utviklingen ved

Listenheim, arbeidet med ny helse- og omsorgsplan og kommunens samlede behov for bærekraftige, tilgjengelige og framtidrettede helse- og omsorgstjenester.

En slik mulighetsstudie vil gi kommunen et bedre beslutningsgrunnlag for framtidige valg knyttet til organisering, lokalisering og utvikling av helse- og omsorgstjenestene. Legenes innspill og erfaringene fra dagens samlokalisering vil være en viktig del av dette kunnskapsgrunnlaget.